

*Mondomijn is een co-creatie van Korein Kinderplein en Qliq Primair.
Pedagogisch werkplan Mondomijn*

Domijn 1: 0-3 jaar

Domijn 2: 3-6 jaar

Domijn 3: 6-9 jaar

Domijn 4: 9-12 jaar

Inhoudsopgave	
Inleiding	3
<i>Mondomijn is een integraal Kindcentrum</i>	
<i>Hoe geven we ons pedagogisch beleid vorm in de praktijk</i>	
1 De groep en het individuele kind	4
1.1 Plaatsing	
<i>Extra dagdeel en ruilen</i>	
1.2 Kennismaking en wennen	
<i>Mentorschap</i>	
<i>Overdracht</i>	
1.3 Het kind als individu	
<i>De ontwikkelingsfasen</i>	
1.4 De groep en de begeleiding van de groep	
<i>Aantal medewerkers en kinderen per groep</i>	
<i>Wie werken er op de groep</i>	
<i>Achterwacht</i>	
<i>4 ogen en oren principe</i>	
<i>Vervoeren van kinderen bij Mondomijn</i>	
2 De pedagogisch medewerker	14
2.1 De attitude en scholing van de medewerker vanuit pedagogisch perspectief	
<i>Een open communicatieve houding</i>	
<i>Video- Interactie Begeleiding, cursussen en scholing</i>	
<i>Nabijheid en beschikbaarheid</i>	
<i>Relatie met andere kinderen</i>	
2.2 Normen en waarden	
2.3 Kinderparticipatie	
2.4 Orde, discipline en vrijheid	
3 Ontwikkelingsgericht werken	18
<i>Werken met baby's</i>	
<i>Uitdaging en variatie</i>	
<i>Bijdrage leveren aan de optimale ontwikkeling van ieder kind</i>	
<i>Themakisten, vertelkisten en een aanvullend activiteitenprogramma</i>	
<i>Interventieplannen</i>	
<i>Zorgstructuur</i>	
<i>Integraal samenwerken tussen onderwijs en opvang</i>	
4 De dagindeling	20
<i>Openingstijden</i>	
4.1 verzorging	
<i>Eten en drinken</i>	
<i>Slapen</i>	
<i>Luiers en zindelijkheid</i>	
4.2 Omgaan met zieke kinderen	
<i>Weer beter</i>	
<i>Besmettelijke ziektes</i>	
<i>Medicijnen</i>	
5 Inrichting van de ruimte binnen en buiten	26
5.1 De voorbereide omgeving in de binnenruimte	
5.2 De voorbereide omgeving in de buitenruimte	
<i>Natuurbeleving</i>	
6 Communicatie met ouders	27
<i>Ouderbetrokkenheid</i>	
7 Evaluatie van het pedagogisch beleid	29
8 Bijlage, aanvulling 3 jarigen	

“It takes a village to raise a child”

Inleiding

In het Pedagogisch werkplan van Mondomijn vind je de praktische richtlijnen voor het werken in de Domijnen bij Mondomijn. Mondomijn heeft een 4 tal Domijnen:

Domijn 1: 0 tot 3 jaar

Domijn 2: 3 tot 6 jaar

Domijn 3: 6 tot 9 jaar

Domijn 4: 9 tot 12 jaar

Het werkplan is gebaseerd op het pedagogisch beleidskader van Korein Groep en heeft drie doelen:

- Het werkplan zorgt voor een eenduidige aanpak voor medewerkers;
- Het werkplan geeft ouders inzicht in de werkwijze;
- Het werkplan is een hulpmiddel bij het inwerken en overdragen van de werkwijze aan nieuwe medewerkers.

Het pedagogisch werkplan van Mondomijn is aanvullend in opzet op twee aspecten:

- *Het werkplan is een Integraal Pedagogisch beleidsplan gebaseerd op de visie van een Integraal Kindcentrum; er is geen apart plan voor de dagopvang, BSO of onderwijs. Alle aspecten en perspectieven zijn in dit plan opgenomen.*
 - *Het werkplan heeft bij specifieke onderdelen een beschrijving weergegeven per Domijn;*
- De aanvullende informatie van Mondomijn ter aanvulling op het pedagogisch plan van Korein is cursief gedrukt.*

Mondomijn is een Integraal kindcentrum

Een integraal kindcentrum is een plek waar iedereen samen werkt vanuit één visie, één team en één plan. Bij Mondomijn worden baby's, peuters, kleuters en kinderen tot 13 jaar in één doorgaande lijn gevolgd.

Een integraal kindcentrum biedt onderwijs, kinderopvang, maar bijvoorbeeld ook sportactiviteiten afgestemd op de behoeftes van de kinderen. Bij Mondomijn werken wij samen met Jibb op het gebied van sport en met het Kunstkwartier voor de invulling van cultuureducatie. Kinderen kunnen zo binnen en buiten schooltijd zich optimaal en in de volle breedte ontwikkelen.

Mondomijn biedt een aanbod op maat. Dit betekent dat ouders van zowel kinderopvang en onderwijs gebruik kunnen make, maar ook voor één van beide voorzieningen kunnen kiezen. Mondomijn ondersteunt de behoeftes van uw kind en het gezin hierdoor optimaal. Het grote voordeel van een integraal kindcentrum is dat uw kind de gehele dag wordt opgevangen door een vast team van medewerkers op één locatie.

Voor kinderen betekent dit dat het aanbod geheel wordt afgestemd op de behoeftes van uw kind. Mondomijn biedt maatwerk in leerstof, leertijd en leerstijl, zodat er alle ruimte is om talenten optimaal tot bloei te laten komen.

Hoe geven we ons pedagogisch beleid vorm in de praktijk?

Bij Mondomijn werkt iedereen vanuit dezelfde basishouding. We zorgen iedere dag voor de emotionele veiligheid van kinderen en we leveren een bijdrage aan hun ontwikkeling en zelfontplooiing, de vier pedagogische basisdoelen zoals in de Wet Kinderopvang beschreven staan:

- Emotionele veiligheid bieden
- Persoonlijke competenties ontwikkelen
- Sociale competenties ontwikkelen
- Normen en waarden overbrengen

Bij Mondomijn is de pedagogiek en opvoeding van Maria Montessori uitgangspunt van al het handelen. Centraal in de Montessori pedagogiek staat de opvoeding tot zelfstandigheid. Vanuit deze kernzin "help mij het zelf doen" sluiten we aan bij de natuurlijke ontwikkelingsfase van elk kind (gevoelige periode).

De Montessori pedagogiek vindt met name zijn weerslag in de voorbereide omgeving (de inrichting van de lokalen en het aanbod van materialen) en de attitude van de medewerker.

Daarnaast worden ouders nauw betrokken bij de opvoeding tot zelfstandigheid.

Mondomijn is een integraal kindcentrum. Onderwijs, opvang en opvoeding zijn geïntegreerd in een doorlopende pedagogische lijn.

Dit werkplan beschrijft hoe we ons pedagogisch beleid in de praktijk vormgeven. Daarbij gaan we uit van de belangrijkste elementen van onze werkwijze:

1. **De groep:** In een veilige omgeving gaan kinderen zelfstandig op ontdekking. Daardoor groeit hun zelfvertrouwen. Bij *Mondomijn* zoeken we een balans tussen veiligheid en uitdaging. De relatie met de medewerkers en andere kinderen is uitermate belangrijk voor de emotionele veiligheid van een kind.
2. **De medewerker:** we begeleiden en stimuleren de ontwikkeling van ieder kind.
3. **De dagindeling:** de dag biedt elk kind uitdagende mogelijkheden voor leren, ontwikkelen en spelen.
4. **De voorbereide omgeving:** we bieden kinderen de mogelijkheid om tot verdere ontwikkeling te komen in een sfeer van veiligheid en vertrouwen; we stimuleren de zelfstandigheid.
5. **Communicatie met de ouders:** we zijn partner in opvoeding.

"Mondomijn betekent mijn plekje op de wereld..."

1. De groep en het individuele kind

1.1 Plaatsing

Ouders schrijven hun kind in bij Mondomijn (of de Klantadviseur van Korein Kinderplein). Hebben de ouders een contract getekend? Of zijn er wijzigingen? Dan geeft de Klantadviseur dit door aan Mondomijn. Mondomijn bevestigt de plaatsing door contact op te nemen met de ouders en een afspraak te maken voor een rondleiding en/of kennismakingsgesprek. Het eerste oriënterende gesprek vindt plaats met de directeur of teambegeleider van Mondomijn. Een intake gesprek waar zaken als wennen, dagindeling, communicatie etc. worden besproken, vindt plaats met de teambegeleider of mentor van Mondomijn. De wijze waarop we kinderen laten instromen en doorstromen staat beschreven in het 'Doorstroombeleid' van Mondomijn

In principe wordt een kind op één stamgroep geplaatst, maar wanneer het niet anders kan, wordt hier tijdelijk van afgeweken. Kinderen die op 2 stamgroepen zijn geplaatst hebben de hoogste prioriteit bij de overplaatsing naar één van beide stamgroepen.

Ouders geven toestemming voor het plaatsen op 2 stamgroepen.

Extra dagdeel en ruilen

Wanneer de bezetting het toelaat, is het mogelijk om een extra dagdeel af te nemen of een dagdeel te ruilen. Als er op de eigen stamgroep geen plaats is kan het kind voor dat dagdeel op een andere stamgroep worden opgevangen. Ouders geven hiervoor vooraf schriftelijk toestemming.

1.2 Kennismaking en wennen

De eerste periode is belangrijk voor de vertrouwensrelatie tussen ouders, kind en *Mondomijn*: in die periode wordt de basis gelegd. *Voor kinderen en ouders is het belangrijk dat de overgang naar Mondomijn goed verloopt. Het is immers een nieuwe opvoedingssituatie. Ook wanneer er sprake is van het doorstromen naar een volgend Domijn is er sprake van een verandering.* De vertrouwensrelatie tussen ouders, medewerkers en kinderen wordt zorgvuldig opgebouwd.

Er wordt bij Mondomijn bewust aandacht aan het wennen besteed. Bij een nieuwe plaatsing komt een kind voordat het contract in gaat twee keer een dagdeel wennen. *Start een kind als 4 jarige in het onderwijs bij Mondomijn dan is er de gelegenheid een aantal dagdelen te komen wennen, vanzelfsprekend in overleg met ouders passend bij de behoeftes van het kind.* Vooral bij baby's is een zorgvuldige wenperiode van belang, omdat een nieuwe leefomgeving voor baby's een toename van prikkels kan betekenen: in de kinderopvang is meer geluid, er zijn meerdere kinderen, ze krijgen te maken met een ander dagschema. Het advies is dan ook om het wennen langzaam op te bouwen (zie HB.V. 3.18). *Mondomijn heeft een doostroombeleid. Hierin wordt precies beschreven hoe we kinderen begeleiden bij de instroom, doorstroom of uitstroom bij Mondomijn.*

Mentorschap

Elk kind krijgt een mentor toegewezen. De mentor is de medewerker die het kind het vaakst ziet. Deze is het eerste aanspreekpunt voor de ouders en volgt het kind in het Kind-volg-systeem. *Mondomijn werkt met het kindvolgsysteem van Parnassys en Kijk!*

Flexpool

Inzet en kwaliteit van personeel is ook tijdens ziekte of verlof gewaarborgd. *Bij Mondomijn is het gebruikelijk dat medewerkers elkaar vervangen. Door omstandigheden kan dit wel eens niet mogelijk zijn. In dit geval kan Mondomijn net als ieder ander kinderopvang van Korein bij afwezigheid van vast personeel een beroep doen op de flexpool van Korein Groep. De flexpoolmedewerkers zijn in dienst*

van Korein Groep en worden zoveel mogelijk bij dezelfde locaties ingezet. Op deze manier kennen zij de werkwijze van het Kinderplein.

Wennen:

In overleg met ouders wordt een datum bepaald waarop de nieuwe kinderen komen wennen bij Mondomijn. Uitgangspunt hierbij is het welzijn van het kind. Ouders spreken de gewoonten en behoeften van hun kind vooraf door met de teambegeleider of mentor van Mondomijn.

Bij Mondomijn werken we met een in-en doorstroombeleid. Hierin staat weergegeven welke stappen er gezet worden om kinderen in of door te laten stromen bij Mondomijn. Dit in-en doorstroombeleid is erop gericht zo goed mogelijk aan te sluiten bij de behoeften van ieder kind. Het in-en doorstroombeleid wordt besproken tijdens het Domijnoverleg met de medewerkers. Dit in-en doorstroombeleid geeft ook handvaten om een voorspoedige doorstroom tussen Domijnen te bewerkstelligen. De directeur van Mondomijn is verantwoordelijk voor het opstellen van het in-en doorstroombeleid.

Overgang naar een volgend Domijn:

Ieder kind gaat geleidelijk over naar de volgende groep. We spreken wenmomenten af en de medewerkers dragen het kind zorgvuldig over aan hun collega's. De ouder wordt in deze betrokken. Als bijvoorbeeld een peuter geen uitdaging meer vindt in de zijn/haar groep – of omgekeerd: als het kind emotioneel, sociaal of anderszins nog niet toe is aan een volgende groep – kan het tijdstip van doorstromen afwijkend zijn van de leeftijdsindeling van die stamgroep. Het moment van overgang naar de volgende groep wordt met name bepaald door de behoefte en ontwikkeling van het kind. De overgang wordt besproken met de ouders. We houden ook rekening met de samenstelling van stamgroepen en mentorgroepen. Het belang van het kind staat altijd voorop. In onze doorstroommomenten gaan we uit van een leeftijd rond 3, 6 en 9 jaar.

Overdracht

Als een kind binnen Mondomijn doorstroomt naar een ander Domijn of Mondomijn verlaat, draagt de mentor samen met de teambegeleider en collega's van Mondomijn zorg voor een overdracht van de gegevens van het kindvolgsysteem en dragen we het nieuwe KindOntwikkelPlan over aan de nieuwe mentor. Tevens vindt er in deze periode een gesprek plaats met ouders met de mentor van het kind en maken de ouders kennis met de nieuwe mentor van het kind.

Verlaat een kind dat is ingeschreven in het onderwijs bij Mondomijn, dan stelt de mentor een Onderwijskundig rapport op voor de nieuwe school/ Voortgezet Onderwijs, welke gedeeld wordt met de ouders en de nieuwe school/Voortgezet Onderwijs.

1.3 Het kind als individu

De ontwikkelingsfasen

In de ontwikkelingsperiode van 0 tot 18 jaar onderscheidt Montessori drie fasen: nul tot zes jaar, zes tot twaalf jaar en twaalf tot achttien jaar. De ontwikkelingsleeftijden dienen als gemiddelden gezien te worden; bij elk kind kunnen ze anders liggen.

Binnen de eerste ontwikkelingsfase zijn er twee sub fasen te benoemen:

*Nul tot drie jaar (de onbewuste schepper)

Deze periode wordt door Montessori ook wel de periode van de schepping genoemd. Er gebeurt zoveel: kinderen leren zich oriënteren op hun omgeving, ze herkennen dingen, weten waarvoor ze worden gebruikt, kunnen erover praten. Ze hebben leren spreken, bewegen, gericht lopen, pakken,

bewegen. Montessori ziet dit als een persoonlijke verovering van het kind en noemt het kind: de onbewuste schepper.

***Drie tot zes jaar (de bouwer van de mens)**

In tegenstelling tot voorgaande periode waarin kinderen onbewust opnemen en verwerken, nemen de drie tot zesjarigen de indrukken uit hun omgeving bewust op. Gedurende deze fase ontwikkelt het kind zich verder op datgene wat geleerd is in de eerste drie jaar. Kinderen ontwikkelen zich door oefenen, door dingen zelf te doen. Dit is noodzakelijk om zich te kunnen ontwikkelen. Het kind gaat zelf handelen en weigert daarbij hulp. Dit uit zich in het gedrag. Het is de taak van de medewerker om het kind de ruimte en tijd te geven om de handeling vaak te herhalen. Zo ontdekt het kind zelf zijn omgeving en zijn vaardigheden.

De activiteiten van de kinderen in deze leeftijdsfase zijn voornamelijk oefeningen uit het dagelijks leven zoals zintuiglijke oefeningen en geheugenoefeningen. Kinderen in deze leeftijdsfase blijken erg gevoelig voor de precisie waarmee de handelingen worden uitgevoerd.

*** Zes tot twaalf jaar (onderzoeker en wetenschapper)**

In de vergelijking met de voorafgaande periode is deze fase stabiel. De veranderingen voltrekken zich nu vooral op sociaal en moreel gebied en het kind doet steeds meer kennis op. Deze gebieden hangen onderling sterk samen en moeten ook in onderlinge samenhang ontwikkeld worden. Waar het gaat om de sociale ontwikkeling hebben kinderen behoefte om zich aan te sluiten bij anderen. In de kleuterperiode vinden kinderen het voldoende om in elkaars gezelschap te zijn. Kinderen in deze fase willen ook echt samen dingen ondernemen. Waar het gaat om de cognitieve ontwikkeling ziet Montessori het kind van 6 tot 12 als de verkenners en de onderzoeker. Kinderen willen alles weten over hun omgeving, het hoe, het waarom. Het is een gevoelige periode om kennis over (eigen) cultuur te verwerven.

1.4 De groep en de begeleiding van de groep

Bij Mondomijn werken we met een vaste stamgroep voor het kind. *Deze stamgroep wordt door een vast team van pedagogisch medewerkers, leerkrachten en/of vakdocenten begeleid.*

Domijn 1:

Binnen Domijn 1 hebben we ruimte voor twee stamgroepen. Beide stamgroepen zijn ingericht voor kinderen van 0 tot 3 jaar. Een stamgroep betreft maximaal 15 kinderen.

Domijn 2:

Binnen Domijn werken we met vier stamgroepen:

Twee stamgroepen betreffen kinderen in de leeftijd van 3 tot 4 jaar, die Kinderopvang volgen bij Mondomijn. Deze stamgroepen hebben ieder maximaal 16 kinderen.

Tevens zijn er twee stamgroepen met ieder maximaal 20 kinderen, die een verlengde dag (BSO) afnemen bij Mondomijn na half 3.

Daarnaast zijn er in Domijn 2 totaal 4 mentorgroepen. In iedere mentorgroep zitten kinderen in de leeftijd van 3 tot en met 6 jaar, onder begeleiding van voor iedere mentorgroep vaste medewerkers en vaste mentorgroepruimtes.

Domijn 3:

Binnen Domijn 3 zijn er vijf mentorgroepen van kinderen, die onderwijs afnemen bij Mondomijn.

In iedere mentorgroep zitten kinderen in de leeftijd van 6 tot en met 9 jaar, onder begeleiding van voor iedere mentorgroep vaste medewerkers en vaste mentorgroepruimtes.

Domijn 3 heeft ruimte voor een omvang van 130 kinderen. Na half 3 zijn er drie stamgroepen van kinderen, die een verlengde dag bij Mondomijn aanwezig zijn. Deze 3 stamgroepen hebben ieder plaats voor maximaal 20 kinderen.

Domijn 4:

Binnen Domijn 4 zijn er vijf mentorgroepen van kinderen, die onderwijs afnemen bij Mondomijn. In iedere mentorgroep zitten kinderen in de leeftijd van 9 tot en met 12 jaar, onder begeleiding van voor iedere mentorgroep vaste medewerkers en vaste mentorgroepruimtes.

Domijn 4 heeft ruimte voor een omvang van 130 kinderen.

Na half 3 is er een stamgroep van kinderen, die een verlengde dag bij Mondomijn aanwezig zijn.

Deze stamgroep heeft plaats voor maximaal 30 kinderen.

Aantal kinderen en medewerkers per groep

Bij maximale bezetting van de groep (zie bovenstaand) zijn altijd meerdere, maar minimaal twee gekwalificeerde medewerkers per groep aanwezig. Tijdens het kennismakingsgesprek horen de ouders welke pedagogisch medewerkers, pedagogen, onderwijsassistenten, leerkrachten en vakdocenten bij welke groep horen en hoe vervanging van de vaste medewerkers is geregeld bij ziekte en vakantie. Alle medewerkers dragen een badge met naam en functie, er hangt een aanwezigheidsbord bij de hoofdingang en medewerkers staan met foto en introductie op de website van Mondomijn.

Domijn 1:

De intellectuele wandeling wordt binnen Mondomijn erg gestimuleerd. Het maken van keuzes, onder andere de plek waar een kind wil gaan spelen is een voorbereiding op het leren plannen in de opvolgende Domijnen. Binnen Mondomijn werken wij met een 'open-deuren-beleid'.

Uitgangspunt, naast het waarborgen van veiligheid en geborgenheid, is het aanbieden van uitdaging en vrije keuze aan kinderen. De beiden ruimtes zijn multifunctioneel ingericht. In het ene gedeelte licht meer het accent op knutselactiviteiten en werkjes in de hoeken, in het ander Domijn meer op ontspanning en rollenspel in levensechte situaties.

Domijn 2, 3 en 4

Binnen de Montessori opvoeding is het werken met heterogene groepen essentieel. Kinderen leren van elkaar, ondersteunen en helpen elkaar en kunnen hun specifieke belangstelling volgen door een breed scala activiteiten en ontwikkelingsmaterialen. In de praktijk betekent dit dat er meerdere kinderen van diverse leeftijd- en stamgroepen bij elkaar in een ruimte werken en spelen. Ook de voorbereide omgeving nodigt uit om in een andere ruimte, dan de eigen stamgroepsruimte op ontdekking te gaan. Tijdens deze activiteiten wordt de maximale omvang van de stamgroep tijdelijk losgelaten. Wel blijft het kind-leidster ratio van de wet kinderopvang van kracht. Tevens is er altijd de mogelijkheid voor een kind zijn eigen stamgroepsruimte op te zoeken, waar ten allen tijde de vertrouwde vaste pedagogisch medewerker aanwezig is die gekoppeld is aan die betreffende stamgroep. Daarnaast is er iedere dag een vaste pedagogisch medewerkers boventallig aanwezig die de 3-jarige kinderen die dat nodig hebben, extra kan begeleiden 1 op 1 of in een klein groepje, of terug kan begeleiden naar de vaste stamgroep. Deze boventallige medewerker is exclusief beschikbaar voor de 3-jarigen in het Domijn.

In uiterste gevallen kan het voorkomen dat kinderen de stamgroep verlaten en op een andere locatie verblijven. Denk aan uitstapjes, maar ook het opvangen van kinderen in een ander Domijn in een vakantieperiode. De medewerkers van Mondomijn dragen te allen tijde zorg voor een het waarborgen van de emotionele veiligheid van kinderen. Dit doen we door kinderen voor te bereiden en indien van toepassing zorg te dragen voor een overdracht. Hiernaast streven we zoveel mogelijk naar de aanwezigheid van de vaste medewerkers ten tijde van het samenvoegen van twee Domijnen.

Tijdens de lunch voegen we beide stamgroepen van de 3-jarigen samen en eten we gezamenlijk in het sfeervol aangeklede Kinderrestaurant van Domijn 2, samen met de vaste pedagogisch medewerkers

van beide stamgroepen. Dit omdat we het eetmoment graag gezamenlijk doorbrengen en de ruimte zich hier ook bijzonder voor leent, het is ingericht als een echt restaurant.

Er kunnen stamgroepen voor gerichte activiteiten samengevoegd worden zoals bijvoorbeeld de groentesnack of de warme maaltijd. In de middag vinden er diverse workshops plaats in ieder Domijn, waarop de kinderen kunnen intekenen, onafhankelijk van de stamgroep waar je aan toebehoort. Wel kun je alleen intekenen op workshops binnen je eigen Domijn. Maar bovenal is er de gehele dag een stamgroep ruimte beschikbaar met een vaste medewerker, exclusief voor de 3-jarigen om zich terug te trekken op het moment dat zij dat nodig hebben.

Wie werken er op de groep?

Bij Mondomijn is de directeur verantwoordelijk voor de algemene gang van zaken. Deze wordt bijgestaan door de teambegeleiders. Zij bewaken samen het pedagogisch klimaat en zijn een aanspreekpunt voor de ouders en medewerkers. Mondomijn werkt vanuit een integrale visie ook met vakdocenten. Alle vakdocenten werken conform onze pedagogische visie. De peuters in Domijn 1 en alle kinderen van Domijn 2, 3 en 4 krijgen kunst, muziek en beweegaanbod van de vakdocenten van Mondomijn. Daarnaast zijn er binnen de Domijnen vaak stagiaire(s) die het vak van pedagogisch medewerker of leerkracht aan het leren zijn.

Is er maar één beroepskracht aanwezig? Dan is de achterwacht als volgt geregeld:

Het rooster van Mondomijn is erop gericht dat er altijd meerdere medewerkers in het Domijn aanwezig zijn. Door de integrale samenwerking met het onderwijs zijn er ook altijd medewerkers van het onderwijs aanwezig. Tijdens schoolvakanties, wanneer de bezetting bij Mondomijn lager is, wordt er gewerkt met een achterwachtrooster voor de directie. Dit rooster wordt opgesteld door de directeur van Mondomijn en een week voor de vakantieperiode beschikbaar gesteld aan alle medewerkers via de interne memo. Tijdens schoolvakanties zijn er altijd de hele dag minimaal 2 medewerkers aanwezig bij Mondomijn.

Om de veiligheid van kinderen zoveel mogelijk te garanderen, werken we bij Mondomijn volgens het vier-ogen-en-oren principe. Het werk wordt zo transparant mogelijk georganiseerd. Collega's spreken elkaar aan als er iets opvalt. De medewerkers communiceren over wat ze doen, herkennen signalen en maken problemen bespreekbaar.

Bij ons is het vier-ogen-of-oren-principe als volgt geregeld:

Algemeen:

- Mondomijn houdt zich aan de Rekentool maximaal 3 uur per dag zijn er minder medewerkers op de groep. Flexwerkers werken zoveel mogelijk op de zelfde locatie. Stagiaires en uitzendkrachten staan niet alleen op een groep.
- Binnen de dagopvang zijn er altijd minimaal twee volwassenen aanwezig in het pand.
- Deze afspraken zijn in samenwerking met de medewerkers en ouders opgesteld.
- Het vier ogen principe is opgenomen in het pedagogisch werkplan en akkoord bevonden door de KindCentrumRaad. Daarnaast zijn alle ouders op de hoogte gesteld van onze afspraken.
- Alle medewerkers zijn op de hoogte van de Meldcode kindermisbruik en huiselijk geweld.
- Er is een vertrouwenspersoon binnen Mondomijn en Korein. Beleid is in ontwikkeling op het gebied van seksuele ontwikkeling. Jaarlijks wordt ook de Gedragscode Kinderopvang doorgenomen.
- Er heerst een open aanspreek cultuur binnen Mondomijn. Medewerkers lopen regelmatig bij elkaar binnen. Ruimtes zijn letterlijk open.

Ruimte/ Situatie:	4 ogen 4 oren:	Eventuele actie benodigd om te realiseren	Eventueel risico of extra maatregel
Opening/sluit	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn altijd 2 volwassenen aanwezig tijdens het openen en sluiten. • Domijnen kunnen zijn samengevoegd tijdens het openen en sluiten. • Indien Domijnen niet zijn samengevoegd staat de tussendeur tussen twee Domijnen open. 	Nvt.	
Domijn 1	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt gewerkt met minimaal 2 medewerkers en/of 1 medewerker en een stagiaire. • Het Domijn heeft grote ramen aan alle kanten. • Indien een medewerker alleen werkt, is er een babyfoonverbinding met kantoor/naastliggende Domijn of voegen we samen met een ander Domijn. • Er komt regelmatig onaangekondigd iemand binnen. • Tot ongeveer 18.00 uur zijn er altijd medewerkers (leerkrachten/ directie aanwezig op kantoor en andere Domijnen. En om 17.00uur beginnen de huishoudelijk medewerkers, zij werken tot 20.00uur) 		<ul style="list-style-type: none"> • Indien het kindaanantal het toelaat kan er ook voor gekozen worden om Domijnen samen te voegen zodat er toch twee medewerkers in 1 Domijn aanwezig zijn (dit gebeurt sporadisch tijdens de vakantie periode, in overleg met de ouders). We kijken hierbij wel naar de behoefte van de kinderen.
Domijn 2	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt gewerkt met minimaal 2 		<ul style="list-style-type: none"> • Indien het kindaanantal het

	<p>medewerkers en/of 1 medewerker en een stagiaire.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Het Domijn heeft grote ramen aan alle kanten. • Er komt regelmatig onaangekondigd iemand binnen. • Er is een videofoon aanwezig die gebruikt wordt in het geval van slapende kinderen in het Beweegdomijn. • Tot ongeveer 18.00uur zijn er altijd medewerkers (leerkrachten/ directie aanwezig op kantoor en andere Domijnen. En om 17.00uur beginnen de huishoudelijk medewerkers, zij werken tot 20.00uur) 		<p>toelaat kan er ook voor gekozen worden om Domijnen samen te voegen zodat er toch twee medewerkers in 1 Domijn aanwezig zijn (dit gebeurt sporadisch tijdens de vakantie periode, in overleg met de ouders). We kijken hierbij wel naar de behoefte van de kinderen.</p>
Domijn 3	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt gewerkt met minimaal 2 medewerkers en/of 1 medewerker en een stagiaire. • Het Domijn heeft grote ramen zowel aan de achterkant als voorkant van iedere ruimte. • Domijn 3 staat middels in een tussendeur in verbinding met het Kinderrestaurant en de spreekkamers. • Er komt regelmatig onaangekondigd iemand binnen. • Tot ongeveer 18.00uur zijn er altijd medewerkers (leerkrachten/ directie aanwezig op kantoor en andere Domijnen. 		<ul style="list-style-type: none"> • Indien het kindaantal het toelaat kan er ook voor gekozen worden om Domijnen samen te voegen zodat er toch twee medewerkers in 1 Domijn aanwezig zijn (dit gebeurt sporadisch tijdens de vakantie periode, in overleg met de ouders). We kijken hierbij wel naar de behoefte van de kinderen.

	En om 17.00uur beginnen de huishoudelijk medewerkers, zij werken tot 20.00uur)		
Domijn 4	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt gewerkt met minimaal 2 medewerkers en/of 1 medewerker en een stagiaire. • Het Domijn heeft grote ramen zowel aan de achterkant als voorkant van iedere ruimte. • Domijn 4 staat middels in een tussendeur in verbinding met de Rode Keuken en de hallen. • Er komt regelmatig onaangekondigd iemand binnen. • Tot ongeveer 18.00uur zijn er altijd medewerkers (leerkrachten/ directie aanwezig op kantoor en andere Domijnen. En om 17.00uur beginnen de huishoudelijk medewerkers, zij werken tot 20.00uur) 		<ul style="list-style-type: none"> • Indien het kindaantal het toelaat kan er ook voor gekozen worden om Domijnen samen te voegen zodat er toch twee medewerkers in 1 Domijn aanwezig zijn (dit gebeurt sporadisch tijdens de vakantie periode, in overleg met de ouders). We kijken hierbij wel naar de behoefte van de kinderen.
Slaapkamers Domijn 1	<ul style="list-style-type: none"> • De slaapkamers sluiten aan op de groepsruimte. • Er zijn niet geblindeerde ramen in de deuren. • De medewerker meldt aan een collega wanneer zij kinderen in/uit bed gaat leggen/halen. 		
Verschoonruimte Domijn 1	<ul style="list-style-type: none"> • De verschoonruimte licht tussen de twee ruimtes van Domijn 1 in. 		

	<ul style="list-style-type: none"> • Er is een groot raam. • Kinderen die zelfstandig zijn, kunnen zelf naar het toilet gaan. 		
Beweegdomijn	<ul style="list-style-type: none"> • Het Beweegdomijn sluit aan op de groepsruimte. • Er zijn niet geblindeerde ramen in de muren en deuren. • Als het Beweegdomijn als slaapkamer wordt gebruikt voor kinderen in de leeftijd van 3 tot 4 jaar, wordt er gebruikt gemaakt van twee videofoons. • De medewerker meldt aan een collega wanneer zij kinderen in/uit bed gaat leggen/halen. 		<ul style="list-style-type: none"> •
Buitenruimte:	<ul style="list-style-type: none"> • Er wordt buiten gespeeld onder toezicht van minimaal 2 volwassenen (medewerkers of combi met stagiaire) • De buitenruimte is vanuit alle groepen te zien. • Indien er in groepjes naar buiten gegaan wordt dan zorgt de medewerker die naar buiten gaat dat hij door de raam zichtbaar is voor de medewerker in het Domijn en andersom. • Indien er maar twee medewerkers in het gebouw werkzaam zijn wordt het buitenspelen met elkaar afgestemd zodat er of gezamenlijk buiten 		

	gespeeld wordt of er zicht is op elkaar		
Uitstapjes:	<ul style="list-style-type: none"> • Uitstapjes worden alleen gemaakt met minimaal 2 volwassenen (2 medewerkers of 1 medewerker en 1 ouder/ stagiaire). We houden daarbij rekening met de omgeving/veiligheid en de kinderen die mee gaan in relatie met het aantal medewerkers. • Er blijft nooit 1 medewerker alleen achter in het pand. • Medewerkers zijn herkenbaar aan de Mondomijn bodywarmer of Mondomijn hesjes. 		<ul style="list-style-type: none"> • Een medewerker wandelt rondom Mondomijn. Dit is altijd in het zicht van de bewoonde huizen, winkels, bouwplaats/ werklieden of in het zicht van Mondomijn. We spreken af waar we gaan wandelen, met wie en hoelang. We hebben altijd een mobiele telefoon bij ons.
Vakantie periode	<ul style="list-style-type: none"> • Er zijn altijd 2 volwassenen aanwezig in het pand. • Indien het kindaantal het toelaat kan er ook voor gekozen worden om Domijnen samen te voegen zodat er toch twee medewerkers in 1 Domijn aanwezig zijn. We kijken hierbij wel naar de behoefte van de kinderen en in overleg met ouders. • Indien er bijvoorbeeld in Domijn 1 en Domijn 2 ieder 1 medewerker werkzaam is wordt er gewerkt met babyfoons en wordt er met elkaar afgestemd bijv. met het naar buiten gaan/ kinderen in bed 		

	leggen/ uit bed gaat halen.		
--	-----------------------------	--	--

Vervoeren van kinderen bij Mondomijn tijdens activiteiten

Ouders hebben tijdens de intakegesprekken toestemming gegeven voor deelname aan uitstapjes. De uitstapjes vinden altijd plaats met begeleiding van medewerkers. Ouders worden hier vooraf over geïnformeerd. De kinderen kunnen worden vervoerd per bus, auto, fiets of te voet. Ouderhulp is hierbij mogelijk. We bespreken met deze ouders, welke regels zij in acht dienen te nemen rondom wettelijke vervoersafspraken van andermans kinderen. We volgen daarin de ANWB-richtlijnen.

2. De pedagogisch medewerker

De pedagogisch medewerker is de persoon die de kinderen gedurende de dag of dagdeel begeleidt en de kinderen het beste kent. De emotionele veiligheid van het kind staat voor de medewerkers voorop. Is de veiligheid gewaarborgd? Dan kan de ontwikkeling gericht aandacht krijgen. Wij vinden het belangrijk dat de kinderen vanaf het begin een goede relatie opbouwen met de medewerkers. Zij zijn voor het kind een veilige haven en een voorbeeld. Alle medewerkers dragen bij aan emotionele veiligheid en stimuleren de sociaal-emotionele ontwikkeling van ieder kind.

De attitude van de pedagogisch medewerker van *Mondomijn* is gericht op de ontwikkeling van het kind. De pedagogisch medewerker helpt het kind zelf te werken/leren en helpt kind zelf de weg van de ontwikkeling te volgen. Door actief te observeren leert de pedagogisch medewerker het kind kennen in zijn ontwikkelingsbehoefte en kan daar bij aansluiten. Voor de pedagogisch medewerker betekent dit een relatief terughoudende rol in de groep; we nodigen kinderen immers van jongs af aan uit om het zelf te doen.

In de omgang met de kinderen zorgen wij ervoor dat:

- Ieder kind wordt gehoord en gezien;
- Zelfstandigheid en zelfredzaamheid worden gestimuleerd;
- Iedereen zich geaccepteerd voelt;
- Iedereen op een positieve, opbouwende manier wordt benaderd;
- Er een sfeer van verdraagzaamheid en wederzijds respect heerst tussen de medewerkers en kinderen;

Er wordt ontwikkelingsgericht en opbrengstgericht gewerkt – met extra aandacht voor de sociale en sociaal-emotionele ontwikkeling.

De medewerkers hebben oog en aandacht voor de ontwikkelingsfase van ieder kind. Ze bieden een aanbod op maat, wat zich kenmerkt in variatie in leerstijl, leerstof, leertempo etc. Dit is voor ieder kind vastgelegd in een Kind Ontwikkel Plan. Voor onze visie op leren, zie ook het Ondersteuningsplan van Mondomijn.

2.1 De attitude en scholing van de medewerker vanuit pedagogisch perspectief

Met verschillende bouwstenen zorgen we voor een veilig emotioneel klimaat:

- Een open communicatieve houding;
- Rustig gedrag en een zachte stem;
- Bevorderen zelfstandigheid en zelfredzaamheid;
- Een afwachtende houding;
- Kinderparticipatie;

- Een goede relatie met andere kinderen;
- Aandacht voor normen en waarden;
- Routines, regels en afspraken in de groep.

Een open communicatieve houding

We ontvangen elk kind en ouder elke dag door het geven van een hand. Op die wijze erkennen we dagelijks het kind (en de ouder) als deel van onze groep. Het is een persoonlijk contact waarmee we een bijdrage leveren aan het ontvangen van het kind in emotionele veiligheid. In het dagelijkse contact met de kinderen nemen we een open communicatieve houding aan. Door zorgvuldig te communiceren met kinderen, creëren we een veilig emotioneel klimaat. In de Montessori opvoeding is communicatie vooral gericht op het observeren en volgen van het kind. De medewerkers ontvangen de kinderen, ze hebben oog voor wat de kinderen nodig hebben, ze zijn 'sensitief'. Ze spelen in op de signalen van kinderen: ze zijn 'responsief'. De medewerker is bereid van de kinderen te leren; het kind is immers intrinsiek gedreven om tot leren en ontwikkeling te komen. Een rustige en afwachtende houding waarin het kind uitgenodigd wordt door de voorbereide omgeving is daarbij essentieel.

Video-interactiebegeleiding (VIB), cursussen en bijeenkomsten

Wij werken met Video-interactiebegeleiding (VIB): we maken regelmatig video-opnames van contactmomenten met kinderen. Zo krijgen alle medewerkers inzicht in hun sterke kanten in de basiscommunicatie. De VIB-begeleider bespreekt de opname met de individuele medewerker of met het Domijn (zie HB.PB. 3.2).

Mondomijn is een lerende organisatie. Iedere medewerker volgt scholing en coaching. Het beleid door middel van Video Interactie Begeleiding wordt structureel voor iedere medewerker ingezet ter bevordering van zijn of haar ontwikkeling als professional. Teven smaken wij gebruik van incidentele Video Interactie Begeleiding om meer inzicht te krijgen wanneer een kind specifieke ontwikkelingsvraag van toepassing is.

Naast VIB volgen medewerkers andere cursussen en opleidingen om hun kennis en vaardigheden actueel te houden, zoals BHV en het signaleren van kindermishandeling en huiselijk geweld. Nieuwe medewerkers volgen introductiebijeenkomsten. Daarnaast volgen alle medewerkers bij Mondomijn een specifieke opleiding gericht op de Montessori pedagogiek. Ook in teamoverleg, werkbespreking en thema avonden komt onze pedagogische visie aan de orde. De teambegeleider bewaakt het pedagogische klimaat op de werkvloer en is een klankbord voor collega's. Voor vragen, consultatie en coaching over de Montessori pedagogiek en opvoeding kunnen de medewerkers terecht bij het Montessori kenniscentrum van Korein. Voor overige vragen en consultatie kunnen medewerkers in overleg met de teambegeleider ook een beroep doen op de afdeling Pedagogiek en Kwaliteit van Korein Shared Services. In het portfolio van iedere medewerker wordt zichtbaar gemaakt welke leerdoelen leidend zijn.

Binnen Mondomijn hebben we ook de MondoAcademie opgericht, waarin kennis wordt gedeeld met elkaar. Medewerkers delen relevante kennis met elkaar om nog beter werkzaam te kunnen zijn binnen Mondomijn. De onderwerpen worden aangedragen door de medewerkers. Nieuwe medewerkers nemen deel aan alle bijeenkomsten en ervaren medewerkers naar behoefte.

Nabijheid en beschikbaarheid

Onderzoek heeft uitgewezen dat meer beschikbaarheid en nabijheid van medewerkers een positieve invloed heeft op de spelconcentratie- en betrokkenheid van jonge kinderen. Dichtbij de kinderen zijn: bijvoorbeeld een half uur per dag samen met de kinderen of in de nabijheid op de mat spelen, bevordert de rust en spelbetrokkenheid en daarmee het welbevinden en de ontwikkeling. Dit

positieve effect werkt ook de rest van de dag door.

Relatie met andere kinderen

Een positieve groepssfeer en de aanwezigheid van leeftijdgenootjes aan wie je gehecht bent, dragen bij aan een gevoel van veiligheid en welbevinden. In de groep leren kinderen op een natuurlijke manier omgaan met elkaar. Zij oefenen en vergroten hun sociale vaardigheden. Ze gaan om met leeftijdsgenoten en ontwikkelen hun eigen identiteit.

2.2 Normen en waarden

Bij Mondomijn komen kinderen en ook ouders en medewerkers met verschillende achtergronden bij elkaar. Rijk, arm, verschillende culturen, één- en tweeoudergezinnen en ook kinderen die extra zorg nodig hebben. Bij Mondomijn is er aandacht voor deze diversiteit en hoort ieder kind en iedere familie erbij. Het Kindercentrum is een samenleving op zich. Dit geeft ons extra mogelijkheden voor de overdracht van maatschappelijke omgangsregels en normen en waarden.

Kinderen krijgen bij ons de gelegenheid om met volwassenen en met elkaar te praten. Hoe ouder ze worden, hoe meer we echt in gesprek kunnen gaan. Bij Mondomijn maken we waarden en normen bespreekbaar en we denken er samen met de kinderen over na. De medewerkers brengen normen en waarden over, door afspraken te maken met de kinderen. En de kinderen ontdekken zelf regels in

het gedrag van de medewerkers. Goed voorbeeld doet volgen (voorleven): zo leveren we een bijdrage aan de morele ontwikkeling van ieder kind, jong als ze zijn.

2.3 Kinderparticipatie en kinderen serieus nemen

Kinderparticipatie betekent dat de kinderen invloed hebben op wat er gebeurt. De kinderen denken mee. Op allerlei manieren nemen de medewerkers kinderen serieus en laten we ze actief deelnemen in de groep. Zo bereiden we ze voor op hun toekomst in de samenleving. Het kind is onze kernklant: ieder kind mag zichzelf zijn en wordt serieus genomen. Actief luisteren en actief observeren maakt dat ieder kind zich gezien en gehoord voelt. Ook de babbelpatisserie draagt hieraan bij.

De medewerkers van Mondomijn zijn opgeleide Montessorikrachten. Zij hebben kennis van de Montessoriwaarden door het succesvol afronden van een Montessori opleiding. Binnen deze opleiding staat het kind en zijn behoefte centraal. Vanzelfsprekend hebben kinderen invloed op hun dagprogramma doordat zij met hun ontwikkelingsbehoefte als uitgangspunt wordt genomen door hun begeleiders. Inspraak van kinderen krijgt een steeds grotere rol. Zo is er bij Mondomijn een kinderraad waar kinderen uit Domijn 2, 3 en 4 meedenken over belangrijke onderwerpen bij Mondomijn. Tevens geven zij vorm aan hun eigen Mondomijn Kinddag. In Domijn 3 en 4 is er ook een kinderspreekuur.

2.4 Orde, discipline en vrijheid

Orde en discipline zijn onvoorwaardelijk verbonden aan de opvoeding binnen een Montessori Korein Kinderplein en zo ook bij Mondomijn. Enerzijds heeft het kind van jongs af aan de vrijheid om zich te uiten en te ontwikkelen; anderzijds is die vrijheid gebonden aan de vrijheden die het kind aankan in zijn ontwikkeling.

Maria Montessori onderscheidt 5 vrijheden:

- a. De vrijheid van werkplek;
- b. De vrijheid van werkpartner;
- c. De vrijheid van werkduur;
- d. De vrijheid van werkkeuze;
- e. De vrijheid van werkcyclus.

Voornoemde vrijheden zijn echter begrensd: de vrijheid van het kind eindigt als deze de vrijheid van een ander kind stoort. *De medewerkers van Mondomijn zijn er in geschoold om deze keuzes goed te geleiden. Wanneer een kind er aan toe is worden keuze mogelijkheden uitgebreid.*

Eenvoudige regels gericht op de orde, maken de omgeving overzichtelijk en herkenbaar. Alle medewerkers en kinderen, weten wat er verwacht wordt. De voorbereide omgeving geeft orde en daarmee rust om tot ontwikkeling en leren te komen. Dit betekent dat de voorbereide omgeving altijd op orde moet zijn; werkjes zijn compleet, volledig en nodigen uit tot werken. Alles is schoon, opgeruimd en heeft een vaste plek. Omgaan met orde en een goede voorbereide omgeving zijn belangrijke aspecten van de ontwikkeling. Consequent zijn is van groot belang voor de duidelijkheid en daarmee voor de orde.

In de Domijnmap in ieder Domijn vind je altijd de actuele groepsregels. Dit is een werkdocument. Hiermee bedoelen we dat de afspraken in het Domijn aan verandering onderhevig zijn, door voortschrijdend inzicht, veranderende wetgeving of veranderingen in groepssamenstelling of inrichting. In een Domijnoverleg worden in een cyclisch proces aandacht besteed aan deze afspraken.

3. Ontwikkelingsgericht werken

***Mondomijn* wil een bijdrage leveren aan de ontwikkeling van ieder kind: we begeleiden kinderen bij het opgroeien. En omdat kinderen zich stap voor stap ontwikkelen tot volwassen mensen, stellen we doelen voor de korte en lange termijn.**

3.1 Ontplooi jezelf

Kinderen willen bewegen, de wereld ontdekken, ervaringen opdoen en talenten ontplooiën. *Mondomijn* levert een bijdrage aan hun ontwikkeling: alle ontwikkelingsgebieden komen aan bod. Door de kinderen te volgen, *te toetsen en te observeren* weten we precies hoe het met ze gaat en hoe ze zich ontwikkelen. *We gaan hierbij uit van de verschillende ontwikkelingslijnen. Mondomijn heeft deze 'leerlijnen' in boekvorm uitgegeven. Ook ons observatie-instrument 'Kijk!' werkt vanuit een doorgaande lijn aan deze ontwikkelingsgebieden.* Zijn de fysieke en emotionele veiligheid gewaarborgd? Dan is er ruimte om te werken aan ontwikkelingskansen en uitdagingen. Bij de ontwikkeling van kinderen maken we onderscheid tussen:

- **Persoonlijke competenties:** motorisch, cognitief, communicatief en creatief;

Bij *Mondomijn* stimuleren we de ontwikkeling van het kind door situaties te creëren waarin het kind zelfstandigheid, een positief zelfbeeld en zelfvertrouwen kan ontwikkelen. Kinderen ontwikkelen vaardigheden door te oefenen. We kijken naar kinderen en sluiten aan bij dat waar zij mee bezig zijn. Dit geldt voor de motorische ontwikkeling, het leren van taal en andere cognitieve vaardigheden. Op deze manier dragen we bij aan het bevorderen van de persoonlijke competenties van de kinderen. Door veel en gevarieerd te bewegen, krijgt een kind verschillende bewegingen onder de knie. Het gaat hierbij zowel om de grove motoriek als de fijne motoriek. Bewegen speelt ook een belangrijke rol bij het leren van taal. Door veel met de kinderen te praten, te zingen en boekjes voor te lezen wordt de taalontwikkeling nog meer gestimuleerd.

- **Sociale competenties;**

Sociale competentie omvat vaardigheden en kennis over hoe je met anderen omgaat, je weg vindt in een groep, samenwerkt, rekening houdt met anderen, conflicten voorkomt en oplost. Kinderen zijn van nature sociale wezens en oefenen al heel jong hun sociale vaardigheden. Door interactie met andere kinderen en volwassenen ervaren en ontdekken kinderen wat wel en niet werkt in de omgang met elkaar. Het is belangrijk dat de kinderen - daar waar nodig - goed worden begeleid in hun onderlinge interacties. Zo brengen wij kinderen sociale vaardigheden bij, door hen te begeleiden in het samen spelen, opruimen, delen en op hun beurt wachten.

- **Morele competenties**

Om goed in de samenleving te kunnen functioneren is het nodig dat kinderen de waarden, normen, regels van de maatschappij waarin zij leven, leren kennen en zich eigen maken. *Mondomijn* is een bredere samenlevingsvorm dan het gezin. De groep biedt kinderen de mogelijkheid om kennis te maken met een diversiteit aan normen, waarden en vaak ook

verschillende culturen. Kinderen leren om te functioneren in een groter geheel; in de groep en in de maatschappij. Zij leren wat wel en niet mag en hoe je je moet gedragen. Wij bevorderen de ontwikkeling van de eigen verantwoordelijkheid en laten voorbeeldgedrag zien. De inbreng van kinderen nemen wij serieus.

De voorbereide omgeving heeft alle elementen en materialen voor kinderen om zelf tot spelen, leren, werken te komen. Van belang is dat de elementen van de zorg voor je zelf, motorische en zintuiglijke ontwikkeling, natuur en techniek, kunst en cultuur aan bod komen.

Werken met baby's

Baby's ontwikkelen zich het best als zij de mogelijkheid krijgen om veel en gevarieerd te bewegen. Elke baby doet dat in zijn eigen tempo en krijgt daar letterlijk en figuurlijk de ruimte voor.

We stemmen inrichting en materiaal daarop af en bieden zowel veiligheid als uitdaging. We begeleiden de baby hierbij, zijn in de buurt, maken oogcontact of spreken bevestigende woorden. Dat helpt de baby evenwichtig, opgewekt en zelfverzekerd op te groeien.

Uitdaging en variatie

Jonge kinderen leren door te kijken, ontdekken, beleven, spelen en zelf te doen. Ons aanbod is uitdagend en gevarieerd. We sluiten aan op verschillende leeftijdsfasen, op jongens en meisjes en op kinderen met diverse achtergronden. Zo leren de kinderen spelenderwijs hun wereld kennen en ermee omgaan. Soms werken we samen met andere organisaties, om de activiteiten extra uitdagend te maken. In de Montessori opvoeding bieden we werkjes aan; werkjes die aansluiten bij het dagelijks leven en de zorg voor je zelf.

Bijdrage leveren aan de optimale ontwikkeling van ieder kind

Bij Mondomijn willen we kinderen zoveel mogelijk kansen bieden, zodat zij hun eigen mogelijkheden ontwikkelen. We hebben aandacht voor alle ontwikkelingsgebieden:

- Sociaal-emotionele ontwikkeling: de persoonlijke ontwikkeling en sociale ontwikkeling: in een groep, burgerschapsontwikkeling, onderzoek doen en oriënteren zich op natuur, techniek en wetenschap.
Morele ontwikkeling: normen en waarden, gewoonten en rituelen.
Leerlijn: Oriëntatie op jezelf en de wereld.
- Cognitieve ontwikkeling: bijvoorbeeld: taal en spraak, logisch nadenken, ordenen, rekenen.
Leerlijn: Nederlandse taal en Leerlijn: rekenen/wiskunde en Leerlijn: Engels
- Lichamelijke en zintuiglijke ontwikkeling: fijne en grove motoriek.
Leerlijn: bewegen
- Creatieve ontwikkeling: bijvoorbeeld: toneel, dans
Leerlijn: kunstzinnige vormgeving

Binnen de Montessori opvoeding is ontwikkelingsgericht werken geheel vervlochten voor alle leeftijdsgroepen. Al van jongs af aan worden kinderen uitgenodigd om dingen zelf te doen.

Ontwikkelingsgericht werken bevat de volgende elementen:

- We volgen de ontwikkeling van ieder kind en sluiten daarop aan; *we stimuleren de zone van naaste ontwikkeling.*
- We kijken en luisteren goed naar kinderen: we observeren goed; *als hulpmiddel maken we gebruik van het observatiesysteem Kijk! en Video Interactie begeleiding.*
- We hebben een betrokken en professionele houding; *wij begeleiden het kind als een coach in zijn of haar leerproces*
- We zorgen voor een voorbereide omgeving: kinderen kunnen de materialen zelf pakken in verschillende hoeken (leesdomijn, bouwdomijn, beweegdomijn etc.); *Zie het inrichtingsbeleid van Mondomijn.*

- We werken met thema's die de kinderen herkennen. *Het uitgangspunt hiervoor zijn de kernconcepten, die in een doorgaande lijn binnen heel Mondomijn worden ingezet. Vanaf Domijn 1 gaan kinderen aan de slag met Kernconcepten. Zo krijgen de activiteiten samenhang voor de kinderen en zorgen voor een aansluiting bij de belevingswereld van het kind;*
- De invulling van de dag geeft de kinderen overzicht en duidelijkheid. *Ritmes, routines en rituelen zorgen voor veiligheid en herkenbaarheid.*
- We besteden veel aandacht aan de taal/spraakontwikkeling *vanaf kinderen van 0 jaar. Voorlezen is een vast onderdeel van het dagprogramma en gebeurt op een interactieve manier; er wordt gebruik gemaakt van (digitale) prentenboeken en Mondomijn heeft een structurele samenwerking met de bibliotheek door de aanwezigheid van een bibliotheek in huis.*

De materialen die binnen *Mondomijn* worden aangeboden, bieden voldoende ontwikkelingsmogelijkheden voor kinderen om tot zelfstandig werken en spelen te komen. Daarnaast worden werkjes en materialen aangeboden in 3-traps lesjes; deze worden zowel individueel als in de kleine groep aangeboden. *Tevens zijn er diverse werk- en instructievormen bij Mondomijn, waarbij we een bewuste keuze maken tussen een aanbod individueel, in kleine en in grote groepen.*

Wilt u meer weten over het didactische aanbod bij Mondomijn, een uitgebreide beschrijving leest u op onze website, in de Mondomijngids en het ondersteuningsplan van Mondomijn

Themakisten, vertelkisten en een aanvullend activiteitenprogramma

De afdeling Pedagogiek en Kwaliteit heeft themakisten en vertelkisten ontwikkeld die de medewerkers kunnen aanvragen via de Uitleenwijzer op intranet. Een themakist bevat materialen en een handleiding om specifieke onderwerpen aan te pakken. In een vertelkist zit een prentenboek met daarbij behorende attributen.

Met aanvullende *arrangementen* zorgen we dat kinderen zich - afgestemd op hun leeftijd - veelzijdig ontwikkelen op alle gebieden: *Het Mondomijnlab, de Kunstwerkplaats, het Muziekatelier, de Sportcampus, het theater en in de Kookstudio.*

Op deze manier kunnen kinderen hun interesses verkennen en hun talenten ontwikkelen. Samen of alleen; op hun eigen manier en in hun eigen tempo.

Kinderen mogen vrij spelen of meedoen aan georganiseerde activiteiten. Naast centraal georganiseerde activiteiten door Korein, zoals de Olympiade, het Atelier, het Uitvindersevenement of Natuurtijd, beleven kinderen uitdagende activiteiten in de diverse Domijnen bij Mondomijn. Voor de organisatie van activiteiten werken we samen met de afdeling Pedagogiek en Kwaliteit van Korein Shared Services. Zij ontwikkelen uitdagende activiteiten en programma's in samenwerking met partners van formaat, zoals Marathon Eindhoven, het centrum voor de Kunsten Eindhoven (CKE), de Ontdekkfabriek, van Abbemuseum en Staatsbosbeheer, *Cultuur Contact en Jibb.*

Kind-volg-systeem Parnassys

Mondomijn gebruikt het kind-volg-systeem Parnassys. We volgen het welbevinden en de ontwikkeling structureel en de mentor van het kind legt alles vast in dit digitale systeem. Dagelijks houden we een kindbesprekingen met het team, een zogeheten crunch. Tijdens de crunch bespreken we een aantal kinderen volgens een vaste planning. Na ongeveer 2,5 maand is de cyclus rond en starten we opnieuw, zodat we de ontwikkeling van ieder kind nauwlettend volgen doordat ieder kind meerdere keren per jaar besproken wordt. Tweemaal per jaar worden de ouders uitgenodigd voor een persoonlijk gesprek. Zij vullen daarvoor samen met ons het Kindverslag in, waarop zij hun visie geven over het welbevinden en de ontwikkeling van hun kind. Mocht er eerder behoefte zijn aan een gesprek – vanuit de ouder of vanuit de medewerkers – dan is dat uiteraard mogelijk. We verzamelen we alle gegevens, zodat we een totaalbeeld krijgen van de ontwikkeling van alle kinderen binnen Mondomijn.

Ons kindvolgsysteem werkt in een doorgaande lijn van 0 tot 13 vanuit een integrale samenwerking tussen onderwijs en opvang.

Domijn analyses

Bij Mondomijn werken we met Domijn analyses. Deze worden door de medewerkers in samenwerking met de teambegeleider 2x per jaar opgesteld. In deze Domijn analyses wordt aangegeven welke specifieke aandachts- en actiepunten van toepassing zijn voor het Domijn. Dit kan betrekking hebben op de voorbereide omgeving of in het leeraanbod of in het gedrag van de medewerker. Ook worden specifiek de vakgebieden benoemd en daar acties uitgezet om het aanbod te optimaliseren voor ieder kind.

Zorgstructuur

Soms heeft een kind extra aandacht nodig. Wanneer wij ons zorgen maken – of als we vragen hebben over het welbevinden of de ontwikkeling van een kind – maken we dit kenbaar aan de ouders door in gesprek te gaan met elkaar.

In het Domijnoverleg en het directieoverleg worden kinderen met extra ondersteuningsbehoeftes besproken. Tevens is er bij Mondomijn een zorgteam waar professionals als het consultatiebureau, maatschappelijk werk, GGD, wijkagent, afdeling Pedagogiek en kwaliteit etc. aan deelnemen. In ons ondersteuningsplan leest u precies hoe de zorg voor alle kinderen bij Mondomijn wordt vormgegeven. Dit ondersteuningsplan staat onder downloads op onze website www.mondomijn.nl

Integraal samenwerken tussen onderwijs en opvang

Door samenwerking van de kinderopvang met het basisonderwijs ontstaat een doorgaande ontwikkelingslijn van 0 tot 13 jaar. Binnen Mondomijn werken wij integraal vanuit:

- 1 visie
- 1 doorgaande leerlijn
- 1 team
- 1 kwaliteitscyclus
- 1 personeelsbeleid

4. De dagindeling

De dag kent een patroon van vaste momenten. We creëren veiligheid door een vaste dagstructuur en met vaste rituelen, zodat de omgeving voorspelbaar en vertrouwd is. Bij Mondomijn noemen we dit ritmes, routines, rituelen.

We bieden structuur door het individuele ritme van het kind te volgen en door een patroon van de dag te bieden voor de hele groep. Gedurende de dag is er voortdurend een balans tussen momenten van spelen, leren, ervaringen opdoen en rust. Van alleen en samen. Van verzorging en activiteiten. Van binnen spelen en buiten spelen. Van individuele aandacht en aandacht voor de groep.

Dit is een voorbeeld van onze dagplanning. Deze wordt aangepast door het Domijn samen afhankelijk van de ontwikkelingsbehoefte van onze kinderen. Het actuele dagplanning vindt u in de Domijnen.

Domijn 1:

07.30-09.00: Binnenkomst en welkom. Overdracht ouders wordt genoteerd in logboek.

- Ruimte om vrij te spelen. Opstartkring.*
- 09.00-09.45: *Fruit wordt aangeboden en kinderen worden uitgenodigd aan te sluiten. Kinderen zorgen zelf voor een beker en fruitbakje en zijn actief bij het kiezen en bereiden van het fruit. Hierna is er een vast verschoonmoment.*
- 09.45-11.30: *Vrij spelen binnen en buiten. Gericht aanbod in Kunstwerkplaats en Beweegdomijn.*
- 11.30-12.15: *Samen tafel dekken nadat kinderen hun werkje hebben opgeruimd. Samen een broodmaaltijd eten en melk drinken of sap of eigen (poeder)melk.*
Vast verschoonmoment
- 15.00-16.00: *We bieden kinderen een tussendoortje aan (yoghurt, kwark, peperkoek etc)*
Kinderen met een groentehap van thuis krijgen dit ook nu aangeboden.
Vast verschoonmoment.
- 17.00-18.30: *Kinderen worden opgehaald door hun ouders. Er is een overdracht tussen medewerkers en ouder(s)*
Slapen tijdens de dag gebeurt op behoefte
- Naarmate de kinderen ouder worden is er steeds meer aandacht voor werkjes uit het dagelijkse leven zelfstandigheid bij het verzorgen (toiletgebruik, Aankleden en uitkleden, wassen van handen en gezicht etc.)*
Voor kinderen vanaf het moment dat zij er aan toe zijn, is er de mogelijkheid deel te nemen aan muziek en beweegactiviteiten die de vakdocent in het Domijn komt geven.
- Domijn 2:**
- 07.30-08.30: *Binnenkomst en welkom. Overdracht ouders wordt genoteerd in logboek.*
Ruimte om vrij te spelen.
- 08.30-10.15: *Aanvangskring in mentorgroepen of jonge kinderenkring.*
Eerste werkperiode. Gelegenheid voor kinderen om met ontwikkelingsmaterialen te werken. Tevens worden er in deze periode gerichte activiteiten aangeboden door de medewerkers op het gebied van taal, ordenen, creativiteit en bewegen. Er worden instructies gegeven in kleine groepen en 1 op 1.
Kinderen kunnen in deze periode hun fruitmoment kiezen.(tevens WC/ verschoonmoment).
We sluiten deze periode af met een korte reflectiekring in de mentorgroep.
- 10.30-11.30: *Actief bewegen, buiten, in de gymzaal of tijdens dans*
- 11.30-12.00: *Leerkringen. In groepen gericht aanbod met 1 centraal onderwerp per leerkringgroep.*
Kinderen worden ingedeeld in diverse leerkringen op basis van interesse of niveau.
- 12.00-12.20: *Gezamenlijke lunch*
- 12.20-12.30: *Ontspanning, spel, voorlezen, rustmoment, bewegen*
- 12.30-14.15: *Derde werkperiode. Gelegenheid voor kinderen om met ontwikkelingsmaterialen te werken. Tevens worden er in deze periode gerichte activiteiten aangeboden door de medewerkers op het gebied van taal, ordenen, creativiteit en bewegen.*
Er zijn instructies in kleine groepjes en 1 op 1.
Tevens is er nog een buitenspeelmoment.
- 14.15: *Reflectiekring in mentorgroepen. Kinderen die een verlengde dag/Dagopvang hebben, hebben een reflectiekring in een kleinere mentorgroep.*
- 14.45-15.30: *Derde werkperiode met deuren dicht. Gelegenheid voor kinderen om met ontwikkelingsmaterialen te werken, in de mentorruimtes. Tevens worden er in deze periode gerichte activiteiten aangeboden door de medewerkers op het gebied van taal, ordenen, creativiteit en bewegen. Er worden instructies gegeven in kleine groepen en 1 op 1.*
Kinderen kunnen in deze periode hun eetmoment kiezen.(tevens WC/ verschoonmoment).

- 15.30-16.30: *Workshoppaanbod van minimaal 3 diverse workshop, die rouleren in aanbod. Denk aan een verdieping op Kernconcepten/onderzoek, sport, kunst&techniek, drama, creatieve ontwikkeling, rekenen, dans, koken, natuur en vrij spel.*
- 16.30- 17.00: *Warme maaltijd service of groente snack in mentorgroepen*
- 17.00-18.30: *Evaluatie en naar huis*

Domijn 3 en 4:

- 07.30-08.30: *Binnenkomst en welkom. Overdracht ouders wordt genoteerd in logboek. Kinderen starten met hun persoonlijk werkplan.*
- 08.30-09.30: *Eerste werkperiode. Gelegenheid voor kinderen om met ontwikkelingsmaterialen te werken. Tevens worden er in deze periode gerichte instructies activiteiten aangeboden door de medewerkers. Kinderen zijn hierbij verplicht aanwezig en kunnen zichzelf extra aanmelden.*
- 09.30-10.00: *Kinderen kunnen in deze periode hun fruitmoment kiezen.*
- 10.00-10.15: *Actief bewegen, buiten, in de gymzaal of tijdens dans*
- 10.15-12.00: *Tweede werkperiode. Start met gezamenlijke les*
- 12.00-12.40: *Gezamenlijke lunch*
Ontspanning, rustmoment, bewegen, buiten
- 12.40-13.15: *Start gezamenlijk les*
- 13.15- 14.15: *Derde werkperiode. Gelegenheid voor kinderen om met ontwikkelingsmaterialen te werken. Er worden er in deze periode gerichte activiteiten aangeboden door de medewerkers op het gebied van Kernconcepten, creativiteit en wetenschap en techniek.*
- 14.15- 14.30: *Evaluatiekring*
- 14.30-15.00: *Gezamenlijke limonade en fruitmoment*
- 15.00-16.00: *Workshoppaanbod als verdieping en aanvullend programma op Kernconcepten, keuze uit sport, kunst, techniek en vrije keus*
- 16.00-16.30: *Ontspanning, spel, rustmoment, spelletjes, speelzaal*
- 16.30- 17.00: *Warme maaltijd service*
- 17.00-18.30: *Evaluatie en naar huis*

Openingstijden:

Mondomijn is 52 weken per jaar van maandag t/m vrijdag open van 7.30 tot 18.30uur,

De onderwijstijden zijn:

Maandag, dinsdag, donderdag 8.30-14.30

Woensdag en vrijdag 8.30-12.30

4.1 Verzorging

Eten en drinken, slapen, luiers verschonen of kinderen helpen naar de wc, omgaan met zieke kinderen. Ook bij de verzorging hebben kind en pedagogisch medewerker 1-op-1-contact. Kinderen ontwikkelen zich voortdurend en overal – ook tijdens de verzorgmomenten.

De zorg voor jezelf is voor het jonge kind van groot belang. Zelf doen als het gaat om jas aantrekken, zelf plassen, zelf handen wassen. Een aangepaste omgeving met laag meubilair en laag keukenblok zijn daarbij noodzakelijk.

Eten en drinken

Bij Mondomijn hechten we belang aan een goede, gezonde voeding (zie HB. PB. 2.4). *We hebben hiervoor het vignet Gezonde School ontvangen, op de deelcertificaten 'gezonde voeding' en 'sport en bewegen'.* We gaan ervan uit dat kinderen in principe een gezonde eetlust hebben. En dat ze zelf kunnen aangeven hoeveel en wat zij willen eten of drinken. Kinderen willen van jongs af aan ook zelf eten en eten klaarmaken. Zelf je boterham smeren, zelf schenken, zelf je fruit klaarmaken; elk moment is een moment van ontwikkeling. Hebben ouders speciale wensen vanwege levensovertuiging, allergieën of een dieet? Dan houden we daar rekening mee.

Tijdens de maaltijd is er in een sfeer van gezelligheid en aandacht voor elkaar. Er wordt gepraat en naar elkaar geluisterd, voor elkaar gezorgd. Kinderen helpen elkaar in het klaarmaken van de maaltijd. Ook tijdens het eten werken we aan de ontwikkeling van het kind: snijden, smeren, schenken. Wij vinden dit aspect van de maaltijd belangrijk. De tussendoortjes – fruit, yoghurt,

koekjes en drinken – worden samen met de kinderen klaargemaakt. De oudere kinderen kiezen zelf het moment waarop ze fruit of een cracker eten. De middagmaaltijd en avondmaaltijd gebeurt gezamenlijk.

Voor baby's geven de ouders flesvoeding mee (zie HB. V. 3.4).

Ook groentehapjes kunnen de ouders meegeven. Fruithapjes maken we zelf van vers fruit.

Soms geven we kinderen ook na 5 uur flessen of hapjes; dat gebeurt in overleg. Voor kinderen vanaf 1 jaar is het mogelijk gebruik te maken van de warme maaltijd service van Mondomijn.

Deze bereiden we dagelijks zelf van verse producten, indien mogelijk uit eigen moestuin.

Dit zijn onze afspraken bij de maaltijd:

De medewerker dekt samen met de kinderen de tafel. Kinderen pakken zelf hun beker en bord. Zij smeren zelf de boter op hun boterham en waar nodig helpen wij ze. We drinken melk, sap of water bij de lunch. Na de lunch ruimen de kinderen zelf de tafel af en poetsen ze handen en mond.

Slapen

We gebruiken rituelen om het kind voor te bereiden op het naar bed gaan. We houden rekening met de individuele behoeften van het kind. Onze medewerkers herkennen bepaald gedrag van het kind als vermoeidheid. Dan geven we het kind rust. Zo wordt het dagritme van het kind gereguleerd. Ouders vertellen hoe zij thuis omgaan met het slapen van hun kind en we stemmen daarin af zodat we thuis en bij *Mondomijn* zoveel mogelijk het ritme van het kind volgen.

De slaapgewoontes van baby's bespreken we uitvoerig met de ouders. Baby's slapen altijd in een slaapzak, bij voorkeur van thuis. Bij *Mondomijn* bakeren wij geen kinderen in. Baby's worden niet op de buik in bed gelegd, alleen op speciaal verzoek en met schriftelijke toestemming van de ouders (zie Preventie wiegendood HB.V. 3.18).

Het belang van het kind staat altijd voorop. Vaak krijgen kinderen iets vertrouwds mee in het bedje, bijvoorbeeld een knuffel van thuis. We brengen de kinderen rustig naar bed en geven veel individuele aandacht aan dit moment. Slapen de kinderen? Dan gaan we zeer regelmatig (minimaal ieder kwartier) kijken. Bij het slapen houden we ons aan de voorschriften van de GGD.

Luiers en zindelijkheid

Bij *Mondomijn* worden luiers en luierbroekjes verstrekt. Als het kind eraan toe is, begeleiden we een kind op weg naar zindelijkheid, uiteraard in overleg met de ouders. Door het kind te prijzen en aan te moedigen, leert het in een rustige en ontspannen sfeer zindelijk te worden.

In Domijn 1 en 2:

Stimuleren wij zindelijkheid bij kinderen door samen aandacht te besteden aan toiletbezoek. Wij geven zoveel mogelijk in samenspraak met ouders hier vorm aan. De zelfstandigheid van kinderen hierin proberen wij te stimuleren. Mocht een ongelukje gebeuren mbt zindelijkheid, dan verschonen wij het kind. Kleren worden uitgespoeld en mee terug gegeven aan ouders. Het gebruik van luiers in deze periode wordt door ons niet gestimuleerd.

4.2 Omgaan met zieke kinderen

Een ziek kind kan niet naar *Mondomijn* komen. Als het kind ziek is, voelt het zich in een drukke omgeving nog zieker. Bovendien kan het kind dan niet de aandacht krijgen die nodig is, zonder de

rest van de groep te benadelen. Als we denken dat een kind ziek is en last van koorts heeft, overleggen we altijd met de ouders. Wanneer een kind koorts heeft, maar er weinig last van heeft, kan het bij *Mondomijn* blijven als de ouders dat ook willen. Het belang van het kind staat voorop.

Weer beter

Is het kind na afwezigheid wegens ziekte weer aanwezig? Dan nemen wij aan, dat het kind gezond genoeg is om mee te doen aan alle gebruikelijke activiteiten. Dus ook om mee naar buiten te gaan.

Besmettelijke ziektes

Bij besmettelijke ziektes volgen we de richtlijnen van de GGD. *We communiceren ouders hier tijdig over en sluiten gerichte informatie vanuit het RIVM bij in onze communicatie.*

Medicijnen

Medicijnen op doktersvoorschrift kunnen door de medewerkers aan het kind worden toegediend. Ouders geven de medewerker instructies over wat er gegeven moet worden, welke hoeveelheid en op welk tijdstip. Dit wordt schriftelijk vastgelegd. Bij *Mondomijn* geven we geen koortsverlagende medicijnen en andere zelfzorg medicijnen (zie Protocol zieke kinderen HB.V. 3.15).

5. Inrichting van de ruimte binnen en buiten

Bij *Mondomijn* heeft elke stamgroep een eigen groepsruimte of plek, waar een gezellige, ontspannen sfeer is. Bij ons ervaren kinderen veiligheid en uitdaging. Er is zorgvuldig nagedacht over kleuren, materialen en het aanbod van werkjes. Tevens is er aandacht voor rustige en actieve ruimtes in verschillende Domijnen. *Mondomijn* heeft een expliciet inrichtingsbeleid om vorm te geven aan onze visie. (zie ook paragraaf 2.4)

5.1 De voorbereide omgeving in de binnenruimte

De voorbereide omgeving is levensecht, past bij het kind en biedt hem ontwikkelingsmogelijkheden. Zo vinden we er bij voorbeeld materiaal voor de ontwikkeling van de zintuigen, de motoriek, taalontwikkeling en kosmische opvoeding. De inrichting en het aanbod aan materialen sluit aan bij de behoefte en ontwikkeling van het kind. Het aanbod van de materialen bestaat voornamelijk uit de zogenaamde werkjes; in principe is de essentie van een Montessori werkje dat het door een kind zelfstandig wordt gedaan (inclusief een controle van de fout).

Van belang in de voorbereide omgeving is dat alles op hoogte is van het kind (het kind moet zonder hulp zelf overal bij kunnen); passend meubilair en open kasten. De ruimtes zijn groter (om de vrijheid van beweging te kunnen realiseren) en voorzien van bijvoorbeeld een rusthoek, een afgescheiden ruimte waarin de kinderen zich kunnen terugtrekken. Verder zijn de ruimtes onderling verbonden, om ze direct toegankelijk te maken voor bezoekende kinderen. Montessori spreekt in dit verband van de "intellectuele wandeling" die het kind kan maken van de ruimte naar de andere om zijn natuurlijke nieuwsgierigheid te kunnen volgen (tevens om oudere kinderen van bijvoorbeeld de school de mogelijkheid te bieden om op bezoek te komen).

De ruimtes zijn open ingericht, niet in beslag genomen door meubilair. Behalve voor loopruimte is deze ruimte nodig om kinderen gelegenheid te geven op kleedjes te werken (vrijheid van werkplek). Verder moeten de ruimtes toegang bieden naar de buitenruimte.

Een goed ingedeelde groepsruimte biedt rust en structuur en geeft letterlijk ruimte voor vrij spel (zie HB. PB. 2.3.2). In de binnenruimte zijn de uitgangspunten:

- Rust en ruimte;
- Structuur;
- Alles heeft zijn eigen plek;
- Toegankelijkheid;

Natuurlijk zijn de ruimtes veilig, maar een té grote nadruk op fysieke veiligheid staat zelfstandigheid en vrijheid soms in de weg. Wij leren kinderen juist omgaan met de consequenties en risico's van hun gedrag. Zo bevorderen we zelfstandigheid en verantwoordelijkheid.

5.2 De voorbereide omgeving in de buitenruimte

Buiten bieden wij kinderen de mogelijkheid om te ontdekken en experimenteren. Avontuur en natuurbeleving staan centraal. Kinderen spelen buiten op een andere manier dan binnen. Buiten spelen vraagt andere vaardigheden en biedt andere mogelijkheden: er liggen andere materialen voor het oprapen en er zijn andere uitdagingen. Door kinderen ervaringen in en met de natuur op te laten doen, investeren we in een duurzame relatie met hun leefomgeving.

Natuurbeleving

Natuurbeleving neemt een speciale plek in bij *Mondomijn*; medewerkers brengen kinderen actief in contact met de natuur door veel buiten te zijn en kinderen daar nieuwe ervaringen op te laten doen.

Zo geven wij vorm aan natuurbeleving:

Ruimte voor (bezoek van) kleine dieren

Zaaien en oogsten

Ook naar buiten met wind en regen

Dmv werken met kernconcepten

Mondomijn stimuleert daarnaast een gezonde, actieve leefstijl: daar hoort veel buiten spelen bij (zie HB. PB. 2.3.1).

6. Communicatie met ouders

Werken met kinderen is per definitie samenwerken met ouders. Wij beschouwen ons als partner in opvoeding. Goed contact en regelmatig overleg tussen ouders en Mondomijn vormt daarvoor de basis.

Ouders en medewerkers stemmen onderling af. Dat gebeurt op verschillende momenten en in verschillende vormen: Niemand kent het kind zo goed als de ouder. Daarom gaan we graag in gesprek. Wij beschouwen ouders als de experts op het gebied van het kind. Samen gaan we steeds in gesprek over wat we denken dat het kind nodig heeft om zich zo goed mogelijk te ontwikkelen. We vinden het belangrijk om daar tijd voor te nemen.

In het gesprek zijn beide ouders en de mentor van onderwijs en/of opvang aanwezig. Soms is het zo dat door een scheiding ouders niet samen het kindontwikkelgesprek voeren. Dan is er voor ouders de keuze om ieder apart in gesprek te gaan. Vanaf ongeveer 9 jaar sluit ook het kind aan bij een gedeelte van het gesprek en waarin het kindontwikkelplan wordt besproken.

In dit gesprek bespreken wij de voortgang van uw kind. Volgt uw kind onderwijs, dan ontvangt u in de maand dat uw kind jarig is en een half jaar daarna een geschreven verslag en een uitnodiging voor een gesprek. Volgt uw kind opvang bij Mondomijn dan ontvangt u in de maand dat uw kind jarig is een uitnodiging voor een gesprek.

Communicatie met ouders van Mondomijn vindt plaats op de volgende wijze:

- *Tijdens het kennismakingsgesprek. Bij het kennismakingsgesprek kunnen ouders aangeven welke normen en waarden zij belangrijk vinden. Indien gewenst komt dit onderwerp ook aan de orde bij de overdracht en de jaarlijkse gesprekken.*
- *Tijdens het brengen en halen van de kinderen:*
 - a) *Schriftelijk dagverslag in Domijn 1 voor kinderen tot 1 jaar via babyklapper, dagelijks in overdrachtsklapper en op memobord*
 - b) *Mondeling verslag over de dag en de activiteiten van de kinderen.*
- *Tijdens kindgesprekken: als ouders dit wensen kunnen ze een gesprek aanvragen met de mentor. Een gesprek kan ook op verzoek van de mentor plaatsvinden. Twee keer per jaar worden ouders uitgenodigd voor een kindgesprek nav het geschreven kindverslag en het Kindontwikkelplan.*
- *Evaluatiegesprek mbt doorstroom of instroom*
- *Tijdens thema-avonden*
- *Via social media, zoals twitter*
- *Via het online ouderportaal*
- *Via de digitale twee wekelijkse nieuwsbrief*
- *Via www.mondomijn.nl*

Wij organiseren voor en met ouders:

Nog een aantal bijzondere activiteiten, zoals het jaarlijks ouderfeest, workshops die ouders geven aan kinderen mbt Kernconcepten en het samen vieren van bijzondere momenten. Sommige ouders nemen deel aan ons evenemententeam om deze vieringen samen met ons voor te bereiden.

We organiseren inspiratieavonden voor ouders.

Onze Groene Keuken biedt aan ouders flexibele werkplekken. Zie ook onze website.

Ouders kunnen ook zitting nemen in de Kindcentrumraad van Mondomijn en zo meedenken over de kwaliteit van opvang en onderwijs.

Ouderbetrokkenheid

Ouderbetrokkenheid heeft een positieve invloed op het welbevinden en de ontwikkeling van kinderen. Daarom vinden wij bij Mondomijn een goed partnerschap tussen ouders en de kinderopvang belangrijk. Mondomijn neemt jaarlijks tevredenheidsonderzoeken af bij ouders (kinderen en medewerkers) Wij horen hoe ouders denken over Mondomijn.

Ouderbetrokkenheid bij Mondomijn:

Reacties van oudersuit de tevredenheidsonderzoeken, het gehele verslag staat op onze website:

“Mondomijn ervaren wij als ouders en kinderen als een zeer prettige school/opvang, betrouwbaar en een met fantastische medewerkers. De (persoonlijke) aandacht en omgang met kinderen is werkelijk top. Ook het wat kleinschalige t.o.v. de andere scholen in Brandevoort ervaren wij en onze kinderen als heel prettig en veilig en de kinderen voelen zich gekend”.

7. Evaluatie van het pedagogisch beleid

Dit werkplan wordt ieder jaar geëvalueerd. Daarbij volgen we een vast stramien, waarbij de Domijnplannen, de resultaten, observaties, interventieplannen en tevredenheidsonderzoeken in een integraal proces onderdeel zijn van de kwaliteitscyclus van *Mondomijn*.

Samengevat

Dit werkplan is de praktische uitwerking van het pedagogisch beleidskader van KoreinGroep. Het beschrijft hoe we ons pedagogisch beleid in de praktijk vormgeven bij *Mondomijn* voor Domijn 1 t/m 4. Daarbij gaan we uit van de vijf belangrijkste elementen van onze werkwijze:

1. De groep: we creëren een vertrouwde omgeving met vaste medewerkers.
2. De medewerker: we begeleiden de ontwikkeling van ieder kind.
3. De dagindeling: de dag biedt elk kind voldoende mogelijkheden voor leren, ontwikkelen en spelen.
4. De voorbereide omgeving: we bieden kinderen de mogelijkheid om tot verdere ontwikkeling te komen in een sfeer van veiligheid en vertrouwen; we stimuleren de zelfstandigheid.
5. Communicatie met de ouders: we zijn partner in opvoeding.

In het werkplan zijn de specifieke details van *Mondomijn* vastgelegd.

Pedagogisch werkplan Mondomijn

Aangeboden aan de Kindcentrumraad van Mondomijn (lokale oudercommissie)

Naam directeur: Joke Tillemans

Handtekening:

Naam document: Pedagogisch werkplan Mondomijn

Betreft: Adviesaanvraag

Oudercommissie van de kindcentrumraad geeft positief advies:

Datum: november 2017

Naam:

Handtekening:

Kindcentrumraad wil graag de volgende punten aangevuld zien:

Bijlage omtrent 3-jarigen, aanvulling pedagogisch werkplan Mondomijn

Achtergrond

Korein, QLIQ en gemeente Helmond hebben gezamenlijk het ministerie gevraagd om af te mogen wijken van de Wet KO op;

- Groepsgrootte
- Beroepskracht kind ratio

Het ministerie heeft het verzoek afgewezen, maar heeft aangegeven dat er experimenteerruimte aangevraagd kan worden. Het experiment integrale dag arrangementen is niet mogelijk aangezien het alleen BSO betreft. Slimfit is reeds toegekend aan Mondomijn, echter lijkt op het oog alleen betrekking te hebben op onderwijs. In de praktijk betreft het experimenteerruimte voor IKC's met leeftijdscategorie 0-13.

Definiëring

Bij Mondomijn maken 3-jarigen met hun eigen *stamgroep* én eigen pedagogisch medewerker een 'uitstapje' naar het onderwijs. De kinderen kunnen altijd terug naar de *stamgroepruimte* waar ook een pedagogisch medewerker aanwezig is voor hen.

In de Regeling kwaliteit kinderopvang en peuterspeelzalen (art. 1) staat het volgende:

- stamgroep: vaste groep kinderen in de dagopvang in een passend ingerichte vaste groepsruimte;
- stamgroepruimte: ruimte waarin kinderen het grootste deel van de dag aanwezig zijn.

De leerplichtwet geeft aan dat 3-jarigen slechts 5x 1 dag onderwijs mogen volgen. Volgens het 'open deuren beleid' mogen kinderen voor een derde deel van de tijd de stamgroepruimte verlaten.

NB. Officieel betekent een derde van de tijd: een derde van de tijd die zij op de betreffende dag op de dagopvang zitten, per individueel kind bekeken. In de praktijk (inspectie) zal de GGD kijken hoe dit uitpakt.

Afspraken gemaakt met gemeente Helmond in afstemming met de GGD

- De stamgroep mag (in het kader van "activiteit buiten de stamgroep") een gelimiteerd gedeelte van de dag mét pedagogisch medewerker deelnemen aan de activiteiten van de onderwijsgroep. Hier zijn echter de volgende voorwaarden aan verbonden:
 - o kinderen dienen ten aller tijde terug te kunnen naar hun eigen stamgroepruimte;
 - o in de stamgroepruimte dient een pedagogisch medewerker aanwezig te zijn voor de kinderen die in de stamgroepruimte willen verblijven;
 - o in het pedagogisch beleidsplan dienen de activiteiten beschreven te zijn die kinderen buiten de stamgroep kunnen verrichten en de wijze waarop de emotionele veiligheid van de kinderen gewaarborgd wordt (permanente mogelijkheid tot terugkeer naar eigen stamgroep).
- De stamgroepruimte wordt op een plattegrond duidelijk aangegeven (middels een bijlage) en moet per kind ten minste 3,5 meter bedragen.
- De stamgroepruimte moet afgescheiden kunnen worden zodat de 3-jarigen geen last hebben van het onderwijs en de emotionele veiligheid gewaarborgd is.
- Kinderen van 4 jaar mogen ook gebruik maken van de rustruimte. Deze kinderen tellen echter wel mee bij de berekening van de BKR.
- Volgens het "opendeuren beleid" moet een kind ten minste twee derde deel van de tijd doorbrengen in de stamgroepruimte.
 - o Kinderopvang: 07.30-18.30 = 11 uur

- Onderwijs: 08.30-12.30 = 4 uur (wo – vrijdag)
08.30-14.30 = 6 uur (ma –di – donderdag)

3 ruimtes behoren tot de stamgroepruimtes

Schoolplein/ bewegen, keuken/ eetruimte, Taalruimte etc: behoren tot gezamenlijke ruimtes, dus ook kinderopvang.

In een bijlage bij het pedagogisch beleidsplan zal beschreven worden hoe gewaarborgd wordt dat de 3-jarigen (minimaal) 2/3 deel van de dag doorbrengen in hun stamgroepruimte.

Mondomijn heeft bewijslast aangeleverd aan Gemeente:

- Jaarverslag
- Doorstroombeleid
- Pedagogisch werkplan
- Slimfit aanvraag en toekenning
- Rapport Onderwijsinspectie
- Feedback Ministerie van Onderwijs
- Plattegrond nieuwbouw
- Link naar Mondomijn film

Conform bovenstaande afspraken:

In een bijlage bij het pedagogisch beleidsplan zal beschreven worden hoe gewaarborgd wordt dat de 3-jarigen (minimaal) 2/3 deel van de dag doorbrengen in hun stamgroepruimte.

Zoals uit bovenstaande berekening duidelijk wordt, mag een kind 1/3 van de dag deelnemen aan onderwijsactiviteiten. In bovenstaande tijdsberekening wordt zichtbaar dat van de 11 uur dat een kind dagopvang afneemt, dus 1/3 = 3 uur en 40 minuten mag deelnemen aan onderwijsactiviteiten. De onderwijsdag duurt respectievelijk 20 minuten (woensdag/vrijdag) en 2 uur en 20 (maandag, dinsdag, donderdag) minuten langer. Het is aannemelijk dat deze tijd ingezet wordt voor activiteiten als eten, bewegen, buitenspel. Activiteiten, die niet onderwijsgebonden zijn.

Ook in de dagindeling is zichtbaar dat gerichte instructies slechts een beperkt deel van de dagplanning van Domijn 2 vormt. Veel meer tijd is ingericht voor begeleid spel in een vrije werkkeuze. De kinderen worden persoonlijk gevolgd en ontvangen een aanbod op maat. Dit kan aangeboden worden door de pedagogisch medewerker, maar bijvoorbeeld ook een taalspel door de leerkracht of een dans door de vakleerkracht muziek.

In iedere (van de 3) stamgroepruimtes is altijd een vaste pedagogisch medewerker beschikbaar. Daardoor is er altijd de mogelijkheid voor een 3-jarige om terug te keren naar de stamgroepruimte. Daarnaast is er iedere dag een extra (boventallige) pedagogisch medewerker aanwezig, die in alle ruimtes komt en exclusief voor de 3-jarigen beschikbaar is. Deze medewerker biedt exclusief activiteiten aan voor 3-jarigen in kleine groepjes of 1 op 1. Zij observeert en volgt de kinderen door de ruimtes en zorgt voor de borging van de sociaal emotionele veiligheid door altijd beschikbaar te zijn om met 3-jarige kinderen terug te kunnen keren naar de stamgroepruimte.

Ook een 3-jarige, die pas 4 geworden is kan behoefte hebben aan deze stamgroepruimte. Kinderen mogen naar behoefte hierin keuzes maken. Alle medewerkers van Domijn 2 zijn een team van vaste gezichten en zijn samen opgeleid de kinderen via gerichte observaties en video interactie begeleiding te volgen.

in het pedagogisch beleidsplan dienen de activiteiten beschreven te zijn die kinderen buiten de stamgroep kunnen verrichten en de wijze waarop de emotionele veiligheid van de kinderen gewaarborgd wordt (permanente mogelijkheid tot terugkeer naar eigen stamgroep).

De kinderen worden voortdurend geobserveerd en gevolgd. We geven ruimte waar kan en bieden

beperking van ruimte waar nodig. Een team van opgeleide professionals stemt hierin voortdurend af, om zo zorgvuldig en passend mogelijk ieder kind een programma en begeleiding op maat te bieden. Ook de ouders hebben hierin een essentiële rol als klankbord, sparringpartner en ambassadeur van hun kind. Een voorbeeld van activiteiten waar kinderen buiten de stamgroep aan deel kunnen nemen is: Engels taalspel (obv onderwijsassistent, instrumentenparade (obv muzikleerkracht). In de praktijk zien we dat de kinderen geheel Domijn 2 als vertrouwde ruimte beschouwen en op eigen initiatief aan de slag gaan met aanwezige materialen en vanuit eigen beweging aansluiten bij activiteiten. Mocht een kind deze behoefte niet hebben, dan is vanzelfsprekend de stamgroep ruimte en de betreffende pedagogisch medewerker continue beschikbaar.

Extra inzet en uitgangspunten om de veiligheid en geborgenheid voor onze jongste kinderen te waarborgen

In het huidige Domijn 2 zijn 2 stamgroepen en 3 stamgroep ruimtes: de Kunstwerkplaats, het Kinderrestaurant en het Taal domijn.

Hier is per stamgroep ruimte altijd 1 vast gezicht aanwezig, er zijn maximaal twee pedagogisch medewerkers gekoppeld aan iedere stamgroep ruimte, die verdeeld over de week aanwezig zijn. Aan het Kinderrestaurant zijn maximaal 3 gezichten per week gekoppeld.

Daarnaast hebben we kinderen ingedeeld in een vaste mentorgroep.

Deze mentorgroep draagt er zorg voor dat, naast de 2 vaste gezichten die de 3 jarigen in de stamgroep ruimte ontmoeten, ze ook altijd toebehoren tot een vaste mentorgroep.

Deze mentorgroep bestaat uit een vaste groep kinderen en medewerkers. We hebben in totaal 4 mentorgroepen. Hiermee kunnen we nog beter de veiligheid voor onze jongste kinderen waarborgen, omdat ook aan iedere mentorgroep een vaste pedagogisch medewerker gekoppeld is. We geven hierbij dan ook prioriteit aan de mentorgroep boven de stamgroep, omdat deze mentorgroep nog meer uitgaat van vaste gezichten, zowel van medewerkers als van de kinderen.

Om te borgen dat er tijdens activiteiten in mentorgroepen altijd een stamgroep ruimte beschikbaar is, met een vaste pedagogisch medewerker, is het Kinderrestaurant als derde stamgroep ruimte de gehele dag beschikbaar. Hierdoor is er geborgd dat er altijd een vaste stamgroep ruimte beschikbaar is voor de 3-jarigen, met een vaste pedagogisch medewerker van het Kinderrestaurant die eveneens altijd beschikbaar is, exclusief voor 3-jarigen.

Kinderen nemen in deze mentorgroepen deel aan meerdere activiteiten buiten de stamgroep ruimte. Denk aan beweegaanbod, activiteiten gericht op de taalontwikkeling etc. Ouders geven hiervoor toestemming bij de intake van hun kind.

Om voor ieder kind goed in beeld te brengen welk aanbod en keuzes in ruimtes passend is en meerwaarde geeft in de individuele ontwikkeling, is er voor ieder kind een programma op maat opgesteld. Dit hebben we samen met de medewerkers van Domijn 2 besproken in de crunch, en wordt ook met ouders besproken en vastgelegd in het persoonlijke kindontwikkelplan. We onderbouwen hierin keuzes die we maken op het gebied van aanbod, vrijheid om te werken in meerdere ruimtes, op welke wijze de rol van de medewerker ondersteunend is voor het kind en hoe we de ontwikkeling blijven volgen.

Meerdere medewerkers observeren het kind in de diverse activiteiten en bepalen met elkaar of de koers die we in het kindontwikkelplan bepaald hebben, voorspoedig verloopt.

Daarnaast hebben we een aantal zaken ingericht om in het moment van de dag te kunnen anticiperen op dat wat voor het kind nodig is:

- We hebben op alle dagen een extra flexibele pedagogisch medewerker boventallig ingezet. Zij is altijd beschikbaar voor de 3-jarigen: ze kan met een 3-jarig kind 1 op 1, of in een heel klein groepje een andere activiteit doen of zich naar behoefte met 3-jarige kinderen terug trekken in 1 van de 2 vaste stamgroepenruimtes.
- Daarnaast is er twee keer per dag een extra aanbod, afgestemd op de jonge kinderen, in een kleine setting in een voor de andere kinderen afgesloten ruimte. Dit zijn 3-jarigen die dit nodig hebben, maar wellicht ook een kind wat net 4 is geworden en daardoor deze extra aandacht van de vertrouwde pedagogisch medewerker nog wat langer nodig heeft. Het aanbod bestaat uit een kleine aanvangskring in een afgesloten ruimte, met een vaste pedagogisch medewerker in 1 van de 3 stamgroepenruimtes. Hier oefenen we met klein groepje kinderen de routines in het Domijn door oa aandacht te besteden aan de dagen van de week, de overgangsrutuelen die bestaat uit versjes, het ritme van deze dag, afspraken en rituelen binnen het Domijn, welke medewerker is waar en wat kun je waar doen etc.).
- Tevens hebben later op de dag onder begeleiding van een vaste pedagogisch medewerker nog een kleine kring voor 3-jarigen en wellicht een 4-jarige die de vertrouwdheid van een vertrouwde pedagogisch medewerker nog wat langer nodig heeft, waarin we de diverse ruimtes binnen Domijn 2 verkennen. Er zijn op dat moment geen andere kinderen in Domijn 2 aanwezig, om de emotionele veiligheid te borgen terwijl de kinderen aan de hand van de pedagogisch medewerker een ruimte verkennen en kennis kunnen maken met het aanwezig materiaal etc.
- VVE geïndiceerde kinderen zijn geplaatst in het Taal-domijn-stamgroepenruimte, waar talig aanbod in diverse spelvormen aanwezig is. Ook is in de aangrenzende ruimte het Kernconceptdomijn, waar we de kinderen vanuit de veilige stamgroepenruimte naar toe begeleiden op het moment dat de sociaal emotionele ontwikkeling dit toelaat.